

WAT IS ER OP DE KERMIS TE ZIEN ?

in

PRENTVERBEELDINGEN.

XKZ 160

WAT IS ER OP DE KERMIS TE ZIEN?

IN

PRENTVERBEELDINGEN.

WAT IS ER OP DE KERMIS TE ZIEN?

IN

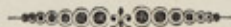
PRENTVERBEELDINGEN

MET

TOEPASSELIJKE RIJMEN,

DOOR

H. ILPZEMA VINCKERS.

TE GRONINGEN, BIJ

R. J. SCHIERBEEK.

HET WASSENBEELDENSPEL.

Heeren , dames , treedt maar binnen !
Nooit gezien in duizend jaar ;
Aanstands zal het spel beginnen , —
Boeren , burgers , binnen maar .

'k Toon u keur van schoone zaken ;
Wassenbeelden , levensgroot ,
Die ik zelf zoo wist te maken ,
In de fraaiste vormen goot .

'k Toon u tal van groote mannen ,
Menig moedig oorlogsheld ,
Keizers , koningen , tirannen , —
'k Toon u veel voor weinig geld . —

Heeren , dames , treedt wat nader ! —
In dien Moor daar ziet ge dan
Den vermaarden Abd-el-Kader ,
Een geducht en dapper man .

Die dáár is Filips , de Wreede ,
Holland bovenal gehaat ;
Dat is Frederik de Tweede :
De oude Frits , een goed soldaat .

Hier weer hebt ge Bonaparte ,
Heel de wereld door bekend ;
Die daar is Jan Bart of Barthe ,
Ook een wonder ferme vent .

Nu de Keizer weer van China ,
Die een neef heet van de zon ,
En de groote Catharina ,
Waar de Rus op roemen kon .

Dat is — WILLEM VAN ORANJE ,
Onze redder , vader , vriend ,
Die , schoon zoon van 'tgrijs Germanje ,
Neerlands hulde heeft verdiend .

APEN EN HONDEN.

Wat is daar nu weer te zien?
Hé, twee hondjes dansen, draaijen,
Zwenken, zwaaijen
Op en neder,
Heen en weder,
En — vermaken zich misschien?
Och, dat zal niet veel beduiden,
Want wanneer zij 't soms verbruïden
En hun strengen heer mishagen,
't Regent slagen.

En die aardige aapjes daar
Zitten treurig bij elkaâr;
Zijn ze al keurig opgeschikt
En met linten fraai bestrikt,
'k Denk, zij zijn in 'tbonte pak
Weinig toch op hun gemak,
Zouden wel, naar allen schijn,
Liever ergens anders zijn.
Slaag en honger vallen zuur:
De aapjes zien tot elke kuur
Zich door slaag en honger dwingen, —
Exerceren, dansen, springen,
Raatlen, op den poedel rijden,
Tromlen, met de sabel strijden:
Alles, alles leert men graag
Hun door honger en door slaag.

De stok verhardt,
Ware blijdschap welt uit 't hart.

C. Roth lith.

DE KLEINE KUNSTRIJDER.

„Hop, mijn paardje, hop, hop, hop,
Snel, in vligenden galop,
Over stok en steen;
Ik sta vast en wankel niet, —
Brak, als ik u slippen liet,
Ligt een arm of been.”

Ziet dien kleinen ruiter hier,
Op dat sterk en moedig dier,
Zonder zaâl of toom;
Rent het ros gelijk de wind,
Los en luchtig staat het kind,
Stuift er langs met stoom.

En de wakkre waaghals zwaait,
Zwenkt zijn hoepel, wendt en draait,
Wipt er fluks doorheen;
Alles handklapt, juicht hem toe,
Joelt en jubelt blij te moê,
Prijst zijn rappe leên.

Maar . . . o wee! daar houdt Hansworst
't Paardje een plank vlak voor de borst —
Stuit het in zijn vaart? —
Neen, de koene klepper springt
Knap er over, — niets bedwingt
Ooit het vlugge paard.

Schertsend roept de kleine man:
„Ei, Hansworst, wat zegt ge er van?
Dat viel tegen, maat!
Staak uw ijdel pogen vrij,
Weinig, manlief, schaadt het mij,
En 't geeft u geen baat.”

En op nieuw weer vliegt hij voort,
Rijdt en rost hij ongestoord
't Ruime renperk rond;
Nooit ter wereld schooner taak —
Ja, zoo men bij 'tkunstvermaak
Ook nog leering vond.

DE KUNSTENAAR.

Nu, zoo waarlijk, dat is wel
Meer dan louter kinderspel!
Ziet, die man strekt bēi zijn beenen
Lijnregt naar den hemel henen,
Staat — wie had het ooit geloofd?
Daar behendig op zijn hoofd.

Allen zien met open mond,
Hoe het kunststuk in zijn werk gaat,
Wijl, in plaats van op den grond,
Hij daar boven op een stoel staat;
Doch, al wie het wonder ziet,
Ziet het, ja, maar vat het niet.

Tal van knapen staan er bij,
Scheppen in die snakerij
Ligt te groot behagen;
Staan er wel een uur of twee
En vergeten, hoe alrêe
't Schooluur heeft geslagen.

C. Koch Zick.

DE DANSENDE BEER.

Bom, bom, dideldom!
Op en neer, danst de beer, —
Ziet hem exerceren!
De kameel staat stijf en stug,
Wijl weêr de aapjes op zijn rug
Druk zich amuseren.

Bom, bom, dideldom!
Beerendans ziet men thans
Zelden meer vertoonen;
Nu, het brommen van zoo'n beer,
Jaagde er ook zoo menig keer
't Bloed reeds uit de koonen.

Bom, bom, dideldom!
't Arme dier ziet zich hier
Pijnigen en plagen,
En wie zoo het dansen laat
En het schier te schande slaat,
Diende zelf geslagen.

Bom, bom, dideldom!
Woest en wreed, wie vergeet,
Dat een dier ook smart heeft;
En die 't doelloos kwellen kan
Toont, dat hij voor alles dan
Een boosaardig hart heeft.

HET DRAAIBORD.

Op, wie fraaije zaken mint!
'tSpreekwoord luidt: Wie waagt, die wint, —
 Staat toch niet te kijken;
Jongens, treedt wat nader bij,
In de kermisloterij
 Kunt ge u hier verrijken.

Komt toch, voor een kleinigheid
Ziet ge u hier een kans bereid,
 Schooner dan voor dezen;
Rept u, haast u, ingezet!
Ha, daar gaat het! — Opgelet,
 Wiens de prijs zal wezen.

Kom nu, die wat winnen wil,
Een tabaksdoos, of een bril,
 Rijk vergulde ringen, —
Koffijmolens, klein en net,
Of een ketting met cachet, —
 Allerhande dingen!

Heeft het wuft en grillig lot
Soms u vroeger fijn bespot,
 Ligt gelukt het heden;
Maar — gelukkig bovenal,
Hij, die wat hij winnen zal,
 Nuttig wil besteden.

C. Rath. del.

DE GOOCHELAAR.

Hier ziet ge al weêr een ander man,
Die heksen en die toovren kan;
Doch wat hij zegge, of wat hij doe,
't Gaat alles toch natuurlijk toe.
Maar niet te minder zijn, naar 'k merk,
Die toeren toch verbazend sterk. —
Zóó toont hij u een' beker, die,
Schoon men hem nog zoo goed bezie,
Behoorlijk ledig is; — maar, och,
't Is alles schijn en fijn bedrog!
Hij zet bedaard zijn beker neer
En mompelt: „Een, twee, drie, passeer!”
En raakt er met zijn stokje eens aan,
En ligt hem op — ha, allen staan
Verstomd; — was flus de beker hol,
Thans is hij tot den rand toe vol. —
Dan heeft hij weêr van dees of geen
Een horologie graag ter leen,

En geeft men 't hem, dan stoot hij ras
Het in een vijzel fijn al glas,
En geeft het u — ik vind het vlug! —
Iets later heel en wel terug. —
Nog toont hij kunstjes met de kaart,
En menig bromt er in den baard
En staat verwonderd en ontzet,
Want hoe men op zijn handen let,
En met den neus er boven staat,
Merkt toch geen stervling, hoe het gaat.

Wie knap is en wat afgerigt,
Dien is vaak 'tallerzwaarste ligt;
Ook is het zeker, dat die man,
Hoe slim dan ook, niet toovren kan;
Want kon hij dat, hij hekste wis
Vóór alle dingen — goud, naar 'k gis,
Waarom zoo yelen, voor en na,
Thans gaan naar California.

DE REUZIN EN DE DWERG.

Anders, dan een ander zijn,
Schijnt me ietwat gevaarlijk;
Al te groot, of al te klein,
Min of meer bezwaarlijk.

Al te lang is geen geluk,
Want, wie bijster groot is,
Stoot zich ligt zijn teenen stuk;
En wie zwaar als lood is,

Zakt vaak, als hij wandlen gaat,
Log van lijf en leden,
Waar een ander veilig staat,
Deftig naar beneden.

Ook het al te klein zijn is,
Wel zoo'n groot geluk niet,
Wijl men kleinen, naar ik gis,
Doorgaans over 't hoofd ziet. —

Doch, wie klein is, kan soms nog
Dapper zich gedragen:
David, die maar klein was toch,
Heeft den reus verslagen.

Reus of dwerg zijn — beide kan
Bitter weinig baten;
Maar op moed en braafheid kan
Elk zich vast verlaten.

NOG IETS VAN DE KERMIS,

IN

PRENTVERBEELDINGEN.

NOG IETS VAN DE KERMIS,

IN

PRENTVERBEELDINGEN

MET

TOEPASSELIJKE RIJMEN,

DOOR

H. ILPZEMA VINCKERS.

Te GRONINGEN, bij

R. J. SCHIERBEEK.

C. R. 114

DE KIJKKAST.

Treedt wat nader, goede liên,
Komt eens even kijken;
Nooit gehoord, of nooit gezien, —
’t Zal je zeker lijken!
’k Voer je, voor een cent of wat,
Vogelvlug, van stad tot stad,
Door de gansche wereld.

Spoên we ons langs den spoorweg voort —
Door Parijs naar Spanje;
In Gibraltar gaan we aan boord,
Om, langs Groot - Brittanje,
Java, China en Japan,
En de kust van Hindostan,
Naar de West te varen.

Kijk, daar heb je ’t Kaffersland,
Waar de Zwarten wonen;
Hamburg en den grooten brand;
Hier het landschap Schonen;
Hier Krakau, daar Petersburg,
Regts ’t verwoeste Rapenburg,
Links Konstantinopel.

Rome en de Sint Pieterskerk,
Borneo en Banca,
Kassel, schier een wonderwerk,
’t Barre Nova - Zembla;
Groenland en de walvischvloot,
Nu van Speijk weer met zijn boot —
Alles naar het leven.

Ziet hier Hugo Grotius,
Waar hij in de kist gaat!
Ginds den berg Vesuvius,
Die in volle vlam staat!
En voor ’tlaaste toon ik u
Nog in Neerlands hoofdstad nu
’s Werelds achtste wonder.

DE JONGLEUR.

Wel, drommels kijk, dat noem ik knap!
Die goede vriend is vrij wat rap; —
Hij speelt, als of 't een kaatsspel waar,
Met kleine koopren kogels daar,
Werpt vlug ze omhoog, vangt, keer op keer,
Ze in de uitgestoken handen weer,
 Laat ijzren ballen
Op hoofd en borst en armen vallen,
En doet zich toch niet zeer!
Straks neemt hij nog een mes of wat,
En slingert — ongehoorde klucht!
 Hoog ze in de lucht,
 En vangt en vat,
 Maar slecht en regt,
Ze in 't vallen fluks bij punt of hecht,
 En grijpt maar immer,
 En snijdt zich nimmer.

Gij vraagt verbaasd: Hoe kan dat zijn,
Zou soms die man van ijzer zijn?
Och neen; ge ziet geen wonderwerk,
Maar oefening maakt wonder sterk; —
Nogtans, — het mes en kogelspel
Is kunstig, ja, en mooi en wel,
Maar — nergens nut toe; — naar mijn oordeel,
Geeft elk beroep meer eer en voordeel.

C. Roth

DE DRAAIMOLEN.

Komt, gesloten zijn de scholen,
Jongens, op, te paard!
't Rijden in den mallemolen
Is de moeite waard.

Toe, draai op maar, 't kan wat lijden,
Ha, zoo gaat het goed;
Wie met ons niet meê durft rijden
Is en blijft een bloed.

Heisa, jongens! dat heet jagen;
't Moet nog beter gaan,
Want de meisjes in den wagen
Komen achteraan!

Gij daar, speelman, laat u hooren,
Spoedig, niet gemard;
Speel maar lustig naar behooren,
Dat geeft moed in 't hart.

Rijden, dat de haren rooken,
Ja, zoo zal het zijn!
Stevig naar het doel gestoken —
Ha, die ring is mijn!

Al wie in ons spel wil deelen,
Moed en kracht getoond!
Ook in onze dartle spelen
Wordt de vlijt beloond.

DE KANARIEVOGELS.

Luistert, ha! trompetgeschal;
Wat of daar weer wezen zal?
Jongens, ja, ik dacht het wel,
't Groot kanarievogelspel!
Ziet, die kleine vogels daar
Vreezen moeite noch gevaar,
Dansen, springen op en neer,
Dragen sabel en geweer,
Spelen, 't schijnt een wonder schier,
Koen en kloek voor kanonnier.
Kijk, daar houdt er een de lont,—
Paf! — een ander ligt terstond
Stil en stijf, als waar' hij dood,
En verroert zoo waar geen poot!
Ziet er een op schildwacht staan,
Deftig heen en weder gaan. —

Zie ik zoo die kunstjes aan,
'k Denk dan vaak, hoe vreemd het is,
Dat er menig kind gewis,
('k Noem nog maar vooreerst geen namen,)
Voor die vogels zich moet schamen.

DE POPPENKAST.

Makkers, komt, wij zullen nu
Al weer verder treden;
't Geeft nog, dat belooft ik u,
Tal van fraaijgheden!

Kijk, Jan Klaassens met zijn kast,
En zijn looze streken;
't Is een wonder rare gast,
Vol van dollen streken.

Oei! een groote krokodil
Dreigt hem op te peuzlen;
Maar Jan Klaassens zit niet stil,
Is geen vriend van treuzlen.

Ziet hem met zijn bezemsteel
Moedig zich verweren.
Hooft! hij roept, met luide keel:
„'k Zal je mores leeren”

Doch ontsnapt hij dit gevaar,
Ligt het beest verslagen,
Dan zal 't lange monster daar
Hem gewis weer plagen.

Nimmer, nimmer heeft hij rust,
Ziet zich steeds bespringen,
Maar het is zijn grootste lust,
Alles te bedwingen.

En wanneer in 'teind hij dan
Alles heeft bedwongen,
Wordt door hem, al wat hij kan,
't Hoogste lied gezongen.

DE KOORDENDANSER.

Ei, ziet dien man daar op de koord!

Nu, nu, dat padje is bijster smal,
En wel beloof ik, op mijn woord,
Dat ik het nooit betreden zal.

Hij wandelt langs dat wieglend touw
Zoo waarlijk dood op zijn gemak,
Schoon 'tmij geen zier verwondren zou,
Wanneer hij hals en beenen brak.

Hoe statig stapt hij langs die lijn—
Alsof hij op een straatweg stond,
Foei, 't zou ook groote schande zijn,
Er af te tuimlen op den grond!

Nu staat hij regt gelijk een paal,
Dan danst hij en marscheert hij weer,
Of kromt en wringt zich als een aal,
Of buigt een knie en knielt ter neer.

Soms springt hij ook wel hoog omhoog,
Valt fluks weer op de koord terug,
Is vast van voet, en scherp van oog,
En sterk en stout en vogelvlug.

Doch, wie de zaak naar eisch ontvouwt,
Noemt wis dien man een grooten zot;
Zoo heeft het ook hansworst beschouwd,
Die oolijk met den springer spot,

Want— dwaas en zonder overleg,
Wie langs een drieduims lijntje gaat,
Wanneer op aarde een breeder weg
Gestadig voor hem openstaat.

DE DIERENTENT.
OF
HET BEESTENSPEL.

DE LEEUW.

De fiere leeuw, der dieren koning spreekt:
„Te dwaas de mensch, die zoo voor mij zou beven;
Ik leid, helaas! een regt rampzalig leven,
En van de magt, die eens mij werd gegeven,
Is heden slechts een schaduw mij gebleven.
Wel briesch ik soms, dat alleman verbleekt,
Doch schud vergeefs de zware en sterke stangen,
En ben en blijf in 'tenge hok gevangen; —
Maar schande op hem, dien eens mijn stem deed vreezen,
En wien ik thans ten wreeden spot moet wezen!

HET AAPJE.

„Wel, aapje, wel, waar denkt gij aan?“ —
„Ei, knaapje, laat mij toch met rust,
Ik heb tot schertsen weinig lust.“ —
„Maar heb ik u dan kwaad gedaan?“ —
„Neen, knaapje, neen;
Doch ga maar heen
En laat me alleen;
'tHeeft lang mij reeds verdrotten;
Ik ben een mensch als gij,
U laat men vrank en vrij,
En mij, mij houdt men opgesloten.“ —
„Dag, aapje!“ —
„Bonjour, knaapje!“

DE TIJGER.

Wat huilt die wilde tijger daar?
„Ha“, roept hij, „of 'k in vrijheid waar,
'k Sloeg dan mijn nagels en mijn tanden
In 't vleesch u en in de ingewanden!“ —
De knaap zegt: „Mooije tijger mijn,
Dat zou toch ver van aardig zijn;
Doch zijt ge al woest en wreed van aard,
Ge zit daar warm en wel bewaard.“

AL DE OVERIGEN.

Al de andre dieren in de tent,
Ons meer of minder goed bekend,
Brommen, blazen, brullen, razen,
Schreeuwen 'tuit;
De rare pelikaan roept luid
Om visch; — een ander huilt naar buit, —
En slechts de stille kangoeroe
Loopt rond en doet er 'tzwijgen toe; —
Maar 'tergst van allen gillen toch
Die bonte papegaaijen nog. —

Geen wonder, ach! — Elk zou graag vrij zijn,
En in de bosschen los en blij zijn, —
Maar schoon ze er dag aan dag op hopen,
Men zal hen toch niet laten loopen.

DE WILDEN.

Ginds, in 't lieve vaderland,
Aan het vergelegen strand,
Was ik vrolijk, was ik vrij, —
Hier, is alle vreugd voorbij!

O, gestadig knaagt de smart
Aan mijn felgefolterd hart;
En ik moet, trots leed en pijn,
Opgeruimd en vrolijk zijn!

Ach men voert, van oord tot oord,
Ons gestadig met zich voort;
Laat, als dieren, bovendien
Overal voor geld ons zien.

Gij, die met ons armen spot,
Hoe, vergeet gij dan, dat God,
Die de gansche wereld schiep,
Ons, ook ons in 't aanzijn riep? —

